

Kortikobazalna degeneracija: osnovne činjenice za pacijente

ŠTA JE TO?

Kortikobazalna Degeneracija (KBD) je retka, progresivna neurodegenerativna bolest. Prvi put je otkrivena 1968. godine. Bolest obično počinje između 60-e i 70-e godine. KBD je kompleksna bolest sa raznovrsnim spektrom simptoma i znakova.

KOJI SU SIMPTOMI?

KBD obično zahvata jednu stranu Vašeg tela, mnogo više nego drugu. U česte simptome spadaju:

- Usporenje pokreta i ukočenost vrata, ruku i nogu
- Problemi sa balansom i hodom koji mogu da uzrokuju padove
- Trzajevi i poigravanje mišića koji se zovu mioklonus
- Teškoće u obavljanju uobičajenih pokreta ruku i nogu
- Gubitak osećaja na jednoj strani i nemogućnost identifikovanja stvari dodirrom
- Osećaj da Vaša ruka ima svoj sopstveni mozak što se ponekad naziva „vanzemaljski ud”
- Problematika sa govorom i jezikom kao što je teškoća pronalaženja pravih reči
- Promene u ponašanju kao što su gubitak motivacije, promene ličnosti i iritabilnost

Više tipova KB je identifikovano u zavisnosti od glavnih simptoma. Simptomi KBD mogu da se preklapaju sa nekim drugim, češćim neurološkim bolestima. To je razlog zašto neurolozi često koriste termin kortikobazalni sindrom umesto KBD.

ŠTA SU UZROCI?

Uzrok KBD je nepoznat. KBD uzrokuje abnormalne procese starenja mozga koji progrediraju u vremenu. Zdravi ljudi imaju protein koji se zove tau u mozgu. Taj protein je bitan za normalnu funkciju neurona. Ljudi sa KBD imaju abnormalan tau protein koji se nakuplja u mozgu. Izgleda da taj protein oštećuje moždane ćelije u određenim delovima mozga. Nije poznato zašto je tau protein abnormalan u KBD. KBD nije nasledna bolest i nije povezana sa faktorima iz životne sredine.

KAKO SE DIJAGNOSTIKUJE?

Dijagnoza je bazirana na Vašoj anamnezi i neurološkom pregledu. Znakovi KBD mogu da budu slični drugim bolestima, kao što je recimo Parkinsonova bolest, pa zato može da bude veoma teško da se bolest dijagnostikuje u ranim fazama. Čak i u kasnijim fazama dijagnoza može da bude teška. Ponekad se dijagnoza tek postavi na autopsiji. Skeneri kao što je magnetna rezonanca (MR) mogu da budu korisni. Oni mogu da isključe druge bolesti koje su slične KBD. MR može takođe da ukaže na specifične obrasce skupljanja mozga koji se zovu atrofija. Ne postoje analize krvi koje su korisne za dijagnostiku.

DA LI POSTOJI TRETMAN?

Ne postoji tretman koji bi usporio napredovanje KBD. Ipak, neki simptomi mogu ponekad da se leče. U zavisnosti od Vaših simptoma, Vaš doktor može da proba:

- Levodopu da poboljša spore pokrete
- Lekove za mioklonus
- Injekcije botulinuskog toksina da se smanji ukočenost mišića ruku i nogu
- Druge tipove lekova usmerene na probleme sa mokrenjem, anksioznost, depresiju, kognitivne probleme itd.
- Fizioterapiju, okupacionu terapiju i/ili govornu terapiju za održavanje funkcije govora